

„DAIROMĖS - ATRANDAME - NESILIAUJAME STEBĖTIS: PAŽŪSTAME KETURIAS STICHIJAS“

Respublikinis ikimokyklinio ugdymo įstaigų projektas

VILNIAUS LOPŠELIS - DARŽELIS „MOLINUKAS“, „NYKŠTUKŲ“ GRUPĖ
VYR. MOKYTOJOS JŪRATĖ MICHNEVIČIENĖ IR INGA MILTIENIENĖ

“LEDO TYRINĖJIMAS IR PIEŠIMAS ANT JO”

PRIEMONĖS: Ledas, įvairūs sušaldyti ledo gabalai, padidinimo stiklai, liniuotės, kibirėliai, formelės, padėklai, vandeniniai dažai, teptukai, guašas ir t.t.

TIKSLAS: išbandyti, koks yra ledas, tyrinėti jo savybes.

EIGA: vaikai lietė, čiupinėjo, uostė, apžiūrinėjo lauke ir į grupę atneštą ledą. Stebėjome, svėrėme, matavome. Vaikai buvo smalsūs, noriai dalyvavo veiklose: klausinėjo veiklos metu apie ledą. Aptariame žodžius „šaltas“, „kietas“, „slidus“, „bespalvis“, „trapus“ ir t.t. Pasiimame vandeninius dažus, guašą, teptukus, įsipilame stiklinaitę vandens ir pradedame piešti. Stebuklas! po kelių minučių, vaikai džiaugėsi pamatę savo veiklos rezultatus.

REZULTATAS: vaikai išbandė ir įsitikino, kad ledas yra permatomas, šaltas, kietas, slidus, bespalvis, trapus, tirpstantis.

„SNIEGO TYRINĖJIMAS“

PRIEMONĖS: sniegas, padidinimo stiklai, kibirėliai, kibirai, įvairios formelės, padėklai, piltuvėliai, liniuotės, dažai ir t.t.

TIKSLAS: išbandyti, koks yra sniegas, tyrinėti jo savybes.

EIGA: vaikai čiupinėjo, rideno, pilstė, matavo sniego pusnis, uostė, apžiūrėjo lauke ir į grupę atneštą sniegą. Bandė jį lipdyti, dažyti, statyti pilis, sverti, rašyti ant sniego. Aptarėme jo savybes (lipnus, purus, minkštas, kietas, baltas ir pan.) Stebėjome, kaip sniegas keičia savo struktūrą, tirpsta ir pavirsta į vandenį.

REZULTATAS: vaikai išbandė ir įsitikino, kad sniegas yra baltas, šaltas, purus, lengvas, žvilgantis šviečiant saulei, lipnus, purvinas, gali ištirpti.

„VANDENS IR ŠILUMOS ĮTAKA AUGALAMS“

RIEMONĖS: 3 stiklinės kolbos, 3 - 4 vienodo dydžio pušies kankorėžiai, vanduo.

TIKSLAS: parodyti vaikams, kokią galią turi vanduo ir šiluma.

EIGA: pasivaikščiojimo su vaikais metu prisirinkome pušies kankorėžių. Paėmėme 3 stiklines kolbas ir 3 - 4 vienodo dydžio pušies kankorėžius. Vieną stiklinę kolbą pripildėme šalto, kitą karšto vandens, o trečią palikome tuščią. Įdėjome visur po 3 – 4 kankorėžius ir stebėjome, kaip jie keičiasi. Šaltame vandenyje kankorėžis susitraukė, šiltame - dvigubai padidėjo ir prasiskleidė, o sausi kankorėžiai nepakito. Vaikai pamatė, kaip skleidžiasi ir susiskleidžia pušies kankorėžiai.

REZULTATAS: vaikai įsitikino, kad visiems reikalingas ne tik vanduo, bet ir šiluma.

„PIEŠIMAS DRUSKA“

PRIEMONĖS: druska, šiltas vanduo, teptukai, indai vandeniui, tamsus popierius.

TIKSLAS: sužadinti smalsumą, mąstymą, kūrybiškumą.

EIGA: druską ištirpinta šiltame vandenyje, kol gavosi prisotintas tirpalas (druska nebetirps). Piešėme sūriu vandeniui ant tamsaus popieriaus.

REZULTATAS: kai piešiniai išdžiūvo ir vaikai džiaugėsi darbeliais, išsiaiškinome, kad vanduo išgaravo, ant popieriaus liko tik druska.

„PIEŠIMAS SU ŽVAKĖS LIEPSNA“

PRIEMONĖS: baltas piešimo popieriaus, pienas, ausų krapštukai, deganti žvakė.

TIKSLAS: Išsiaiškinti kas atsitiks jei popieriaus lapą laikysime per arti virš degančios žvakės.

EIGA: Paėmę po ausų krapštuką, vaikai įmerkė juos į pieną ir ant balto piešimo lapo piešė. Pienui išdžiūvus pakėlėme lapą virš žvakės liepsnos apie 2 cm taip, kad žvakė šildytų blogąją lapo pusę. Nelaikėme lapo labai arti liepsnos, kad šis neužsidegtų. Eksperimentą atliko vaikai kartu su pedagogu.

REZULTATAS: išsiaiškinome, kad laikant popieriaus lapą per arti žvakės liepsnos, popierius užsidegs, o laikantis atstumo apie 2cm piešinys išryškėja.

„BATŲ ANTSPAUDAI“

PRIEMONĖS: guminiai batai, baltas popierius, audeklas, sausas smėlis, šlapias purvas, žemės, padidinamieji stiklai.

TIKSLAS: skatinti vaikus tyrinėti, bandyti, stebėti ir atrasti.

EIGA: vaikai sustoja vienas paskui kitą. Visi avi guminius batus. Vaikas eina sausu smėliu, ar šlapiu purvu žingsniuoją per ištiestą popieriaus lapą (ištiesti tapetai), audeklą. Kiti kartoja tą patį. Kai ant popieriaus lieka visų pėdsakai, juos palyginame, surandame rašto skirtumus ir panašumus. Tyrinėjame, kodėl batai palieka pėdsakus, kodėl taip atsitinka, kad pėdsakai perėjus per smėlį yra švaresni, o purvas ir žemės palieka tokius ryškius atspaudus.

REZULTATAS: atliktas eksperimentas paskatino valytis batukus einant į patalpą, išmoko priminti skubančiam draugui ar savo šeimos nariui.

“LIETUI LYJANT”

• **PRIEMONĖS:** įvairūs kibirėliai, formelės.

• **TIKSLAS:** sudominti vaikus tyrinėti gamtą bet koku oru, atrasti vandens savybes.

EIGA: vaikai turėjo puikią galimybę tyrinėti gamtą lyjant lietui, išmatuoti balų gylius, skaičiuoti lašus krentančius nuo stogo, pajusti lietaus lašus ant veido, liesti šlapią žolę, klausytis lietaus barbenančio į stogą.

REZULTATAS: vaikai džiaugėsi gaudydami su kibirėliais tekantį lietaus vandenį nuo pavėsinės stogo, taškydami balas, gaudydami su delnais lietaus lašus ir juos skaičiuodami, bėgiodami basomis lietui lyjant, uostydami drėgną orą, pasakodami apie naujus potyrius.

“MANO ŠEŠĖLIS”

PRIEMONĖS: šiai veiklai papildomų priemonių nereikia.

TIKSLAS: išsiaiškinti, kokie gamtos reiškiniai ir būdai mums padeda sukurti šešėlį.

EIGA: vaikai atsistojo tokioje vietoje, kad niekas neužstotų saulės, ir saulė šviestų jiems į nugaras, pamatė savo šešėlį. Kai pavėsinė užstoja saulę ir vaikai atsistoja pavėsyje, vaikai savo šešėlių nemato.

REZULTATAS: vaikai suprato, kaip atsiranda šešėliai, ir kodėl jie kartoja vaikų judesius.

„SKLEIDŽIASI KANKORĖŽIAI“

PRIEMONĖS: pušų kankorėžiai.

TIKSLAS: išsiaiškinti, kas padeda pušų kankorėžiams išsiskleisti.

EIGA: vaikai pririnko pušų kankorėžių po praslinkusios audros nuo nulaužtų pušies šakų, jie tuomet buvo labai kieti ir trikampio formos. Parsinešę į grupę pušų kankorėžius padėjome ant palangės, atsukę į saulę. Saulė juos kaitino dvi dienas. Po dviejų dienų nuo saulės šilumos kankorėžiai prasiskleidė. Jie tapo stori ir iš jų pradėjo birti pušų sėklos.

REZULTATAS: Vaikai sužinojo, kad nuo saulės šilumos kankorėžiai prasiskleidė, dabar vaikai žino kaip atrodo „susiskleidęs“ ir „prasiskleidęs“ kankorėžis, gali juos atskirti.

„VAIKAI SĖJA, SODINA IR AUGINA“

PRIEMONĖS: įvairios daržovių sėklos, svogūnėliai, pupelės, bulvės, žemės, indeliai nuo jogurto, dėžutės, vazonėliai, purkštuvai, užspaudžiami maišeliai, vanduo, kastuvėliai, laistytuvai.

TIKSLAS: vaikai eksperimentuodami patirs kaip sudygsta, auga augalai, kokios tam reikalingos sąlygos, išaugins ir sužinos, kaip daržovės atsiranda ant mūsų stalo.

EIGA: Vaikai į indelius, vazonėlius, dėžutes prisikasa žemių, ją palaisto, tada labai tankiai sėja įvairias daržovių sėklas į žemę. Kol sudygsta, laikome šiltoje vietoje. Žemę nuolat drėkiname. Ir taip kas dieną, kol sulauksime rezultato.

REZULTATAS: vaikai pamato, kad laistomos sėklos jau po kelių dienų pradeda rodyt „gyvybės ženklus“, sausosios nepalaistytos sėklos indeliuose su žemėmis, maišeliuose augti nepradėjo, nes nebuvo vandens, pažadinančio jų gyvybines galias, įsitikino, kad kiekvienam augalui, kaip ir žmogui, gyvybiškai reikalingas vanduo. Vaikai galėjo stebėti, kaip auga jų pačių pasodintos ir pasėtos daržovės ir augalai, nuo pirminės stadijos iki paskutinės.

„STEBĖJIMAI IR TYRINĖJIMAI DARŽELIO DARŽE“

PRIEMONĖS: Kastuvėliai, grėbliukai, laistytuvai, kaubtukai, pirštinės, kibirėliai ir t.t.

TIKSLAS: Praplėsti žinias apie gėles, daržoves, vaisius, kitus augalus ir jų reikšmę gamtai, žmogui. Skatinti vaikus, atsižvelgiant į jų amžių, jėgas, gebėjimus, auginti ir prižiūrėti gėles, daržoves ir kitus augalus.

EIGA: Visą vasarą vaikai sodino, ravėjo, laistė ir prižiūrėjo gėles, daržoves ir kitus augalus. Ugdytiniai stebėjo daržo augalų, gėlių ir daržovių spalvą, ant jų ropojančius vabaliukus, kirminukus ir t.t.

REZULTATAS: Sodinimo metu vaikai susipažino su augalui augti reikalingomis sąlygomis, augalo sandara, gero elgesio taisyklėmis, auginant ir prižiūrint juos. Praplėstos ugdytinių žinios apie gamtą, gėles, daržoves, vaiskrūmius, elgesį su augalais. Vaikai įgijo žinių apie augalų pagrindines augimo ir vystymosi stadijas (sėkla - daigelis - stiebas - lapai - žiedai), augalų priežiūros būdus (sodinti, purenti, laistyti). Atsirado dar didesnis susidomėjimas savo darželio aplinka, augalais.

„KAS PIEVELĖJE ŽALIOJ? KAS ŽEMELĖJE JUODOJ?“

PRIEMONĖS: Kastuvėliai, įvairios dėžutės, indai, žemės, gamtinė medžiaga, padidinimo stiklai, liniuotės, kibirėliai ir t. t.

TIKSLAS: padėti vaikams užsiėmimų metu geriau pažinti gamtinę aplinką (pievoje, darželio kieme) įvairiais būdais stebint, tyrinėjant, sveriant, matuojant, lyginant pačiam. Aiškintis apie vabalus ir jų gyvenimą gamtoje.

EIGA: atėjus pavasariui ir pradėjus šilti orams suskubome ne tik džiaugtis saulute, bet ir pakalbėti apie pabudusius vabzdžius, jų nauda ir žala žmonėms bei gamtai. Stebėjome juos, kaip ropoja, šliaužia, lipa, stebėjomės jų gausumą ir įvairovę. Minčių lietus: Kas yra gyvoji gamta? Kas gyvena šalia mūsų?

REZULTATAS: vaikai susipažino su įvairių, aplinkui mus gyvenančių vabalų ypatumais, sužinojo, kuo jie naudingi, kur gyvena, kuo minta. Suprato, kad jų bijoti ir skriausti negalima, o žmogaus pareiga juos saugoti, neteršti aplinkos. Taip pat vaikai įgijo įgūdžius dirbti vienas su kitu, derinant veiksmus, tariantis ir bendradarbiaujant.

Projekto metu

vaikai eksperimentavo ir išbandė tas, atrodo, pažįstamas, kasdienes medžiagas, reiškinius, atrasdami kitokį, dar nežinomą patyrimą.

Eksperimentai padėjo vaikams suartėti su gamta, ugdytis ekologines nuostatas, o mokytojoms praplėsti akiratį ir įgyti naujų žinių.